

JUSTITS MINISTERIET

Reform af den civile retspleje VI

Behandling af forurettedes civile krav under straffesager (Adhæsionsprocessen)

Betænkning nr. 1522

Reform af den civile retspleje VI

Publikationen kan bestilles via Justitsministeriets hjemmeside
(www.justitsministeriet.dk)

eller hos

Rosendahls-Schultz Distribution

Herstedvang 10

1 2620 Albertslund

Telefon: 43 22 73 00

1 Fax: 43 63 19 69

distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk

1 ISBN: 978-87-91851-89-6

1 ISBN: 978-87-91851-90-2 (e-udgave)

1 Pris: 150 kr. inkl. moms

1

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1	7
Indledning.....	7
1. Retsplejerådets kommissorium	7
2. Retsplejerådets sammensætning.....	12
3. Retsplejerådets arbejde.....	13
4. Resumé af betænkningens kapitel 2-4.....	15
5. Økonomiske og administrative konsekvenser af Retsplejerådets forslag	23
Kapitel 2	27
Gældende ret	27
1. Indledning.....	27
2. Adhæsiionsprocessen efter retsplejeloven.....	27
2.1. Introduktion.....	27
2.2. Krav, der kan påtales under sagen.....	29
2.3. Forurettede	30
2.3.1. Begrebet forurettede	30
2.3.2. Forurettedes status i straffesagen	33
2.4. Fremsættelse af kravet over for retten mv.	35
2.4.1. Fremsættelsen af kravet over for retten.....	35
2.4.2. Anklagemyndighedens adgang til at afvise at forfølge kravet.....	35
2.5. Politiets og anklagemyndighedens vejlednings- og informationsforpligtelse mv.	35
2.6. Adgangen for forurettede til at få beskikket en bistandsadvokat	37
2.6.1. Beskikkelse af advokat efter kapitel 66 a.....	37
2.6.2. Beskikkelse af advokat efter retsplejelovens § 995 a.....	38
2.7. Tiltalte	38
2.8. Adgangen for sigtede/tiltalte til at få beskikket en forsvarer	38
2.9. Der skal være rejst tiltale i sagen	39
2.10. Tiltale og forberedelse af hovedforhandling i 1. instans	39
2.10.1. Anklageskriftet	39
2.10.2. Adgangen til at ændre anklageskriftet.....	40
2.10.3. Bevisfortegnelse	40
2.10.4. Underretning.....	41
2.11. Kravets behandling i retten	43
2.11.1. Forurettedes processuelle retsstilling i retten	43
2.11.2. Bistandsadvokatens processuelle retsstilling i retten	44
2.11.3. Tiltaltes og forsvarerens processuelle retsstilling i retten	45
2.12. Påkendelsen af kravet.....	45
2.12.1. Udskydelse af kravet til civilt søgsmål	45
2.12.2. Påkendelse af kravet før eller efter strafspørgsmålet	47
2.12.3. Ensretningsprincippet.....	48
2.12.4. Tiltaltes udeblivelse.....	48
2.12.5. Retten fastsætter størrelsen af erstatningen	48
2.12.6. Sagsomkostninger	49
2.13. Appel	49
2.13.1. Kære	49
2.13.2. Anke	49
2.14. Underretning.....	50

2.14.1 Underretning om dommen	50
2.14.2 Underretning om anke.....	52
3. Adhæsionsprocessen efter færdselsloven og hundeloven	52
3.1. Baggrunden for adhæsionsprocessen efter færdselsloven og hundeloven	52
3.1.1 Baggrunden for reglerne i færdselslovens §§ 111-113 og 115	52
3.1.2. Baggrunden for reglerne i hundelovens § 10	53
3.3. Udenretlige bødeforlæg.....	55
3.4. Påkendelse af krav mod andre end tiltalte.....	55
3.5. Påkendelse af krav før og efter strafsørgsmålet	56
3.6. Udskydelse af kravet til civilt søgsmål	56
3.7. Ensrettingsprincippet.....	57
3.8. Sagsomkostninger	57
3.9. Appel	57
4. Aktindsigt.....	58
4.1. Oversigt.....	58
4.2. Forurettedes adgang til aktindsigt	58
4.3. Meroffentlighed.....	60
4.4. Bistandsadvokatens adgang til aktindsigt	61
4.5. Fremgangsmåden ved behandlingen af anmodninger om aktindsigt.....	62
4.6. Forsvarerens og sigtedes adgang til aktindsigt i straffesager.....	64
4.6.1. Verserende straffesager	64
4.6.2. Afsluttede straffesager.....	67
5. Fuldbyrkelse	68
6. Retsafgift	69
7. Offererstatningsloven	69
8. Lov om hæftelse for børns erstatningsansvar.....	77
9. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6	81
10. Grønlandsk adhæsionsproces	85
Kapitel 3	89
Fremmed ret	89
1. Norsk ret.....	89
1.1 Civile krav, der kan gøres gældende under en straffesag.....	89
1.2 Straffeprocesslovens kapitel 29.....	90
1.3 Påtalemyndighedens fremsættelse af kravet	90
1.4 Andres fremsættelse af kravet	91
1.5 Rettens påkendelse af kravet.....	92
1.6 Appel	93
1.7 Styrkelse af fornærmedes stilling i den norske adhæsionsproces	94
1.8 Styrkelse af fornærmedes stilling i den norske straffeprocess i øvrigt.....	95
1.8.1. Baggrund	95
1.8.2. Forskellige grupper af rettighedshavere.....	96
1.8.3. Bistandsadvokatordningen	97
1.8.4. Gratis advokatkonsultation for at vurdere en evt. anmeldelse	97
1.8.5. Rettigheder på efterforskningsstadiet.....	97
1.8.6. Rettigheder under forberedelsen af hovedforhandlingen	98
1.8.7. Rettigheder under hovedforhandlingen	98
1.8.8. Særligt om tilståelsessager	99
2. Svensk ret	100
2.1 Indledning.....	100

2.2 Information og underretning	100
2.3 Påtalebegæring	101
2.4 Privat påtale	101
2.5 Tilslutning til straffekravet	102
2.6 Adhæsionsprocessen	102
2.7. Bistandsadvokat	104
2.8 Underretning om retsmøder	104
2.9 Mulighed for at være til stede under retsmødet	105
2.10 Muligheden for at føre bevis, stille spørgsmål og procedere	105
2.11 Vidneforbud	105
2.12 Anke	106
Kapitel 4	107
Retsplejerådets overvejelser	107
1. Indledning	107
2. Behovet for at modernisere adhæsionsprocessen	110
3. Betingelser for at fremsætte civile krav under straffesagen	111
3.1. Hvem bør kunne fremsætte krav	111
3.2. Hvem bør kravet kunne rettes mod	113
3.3. Hvilke krav bør kunne fremsættes	114
4. Forurettedes beføjelser under straffesagen	120
4.1. Retsplejerådets generelle overvejelser	120
4.2. Adgang til at indbringe kravet for retten	122
4.3. Adgang til at foreslå særlig bevisførelse	122
4.4. Adgang til at nedlægge påstand, føre bevis og procedere i retten	123
4.5. Adgang til tilstedeværelse og tidlig afgivelse af forklaring	125
4.6. Adgang til aktindsigt	129
4.7. Andre bemærkninger	132
5. Fremgangsmåden for kravets indbringelse for retten	133
6. Mulighederne for at øge bistanden til den forurettede	136
6.1. Politiets og anklagemyndighedens bistand	136
6.2. Advokatbistand	137
6.3. Rettens bistand	138
7. Påkendelse af civile krav under straffesagen	139
7.1. Ensretningsprincippet	139
7.2. Påkendelse før og efter afgørelsen af spørgsmålet om straf	142
7.3. Udskydelse af kravet	143
7.4. Afvisning eller overførsel af kravet	146
8. Andre spørgsmål	147
8.1. Udeblivelse	147
8.2. Fastsættelse af erstatningens størrelse	148
8.3. Sagsomkostninger	148
8.4. Appel og genoptagelse	148
8.5. Retsafgift	152
8.6. Forholdet mellem offererstatningsloven og adhæsionsprocessen	154
Kapitel 5	159
Lovudkast med bemærkninger	159
1. Lovudkast	159
2. Bemærkninger til lovudkastet	167

